

# 28. september 2022 - referat

20. september 2022 14:37

## Seniorrådet i Gladsaxe

### Medlemmer:

Afbud: Lis Smidsholm

## Dagsorden til møde i Seniorrådet 28. september 2022 kl. 9.00-12.00 Mødet afholdes i lokale 3607 (Bagsværdværelset)

### 1. Kl. 9.00-9.03 Godkendelse af dagsordenen

Dagsorden er godkendt.

### 2. Kl. 9.03-9.05 Godkendelse af referat og opfølgning

Referat er godkendt.

### 3. Kl. 9.05-9.10 Seniorrådets økonomi

Seniorrådets økonomi sendes til rådet forinden mødet og drøftes kun ved behov.

### 4. Kl. 9.10-9.30 Fremtidens ældrepleje konference Ringsted

Per var afsted på konference.

Der var meget information om økonomi og fine grafer om hvordan ældreplejen kunne være.

### 5. Kl. 9.30-9.45 Omsorgstandpleje - afholdt møde

Jørn har haft møde med omsorgstandplejen.

Jørn og Jimmy har møde med omsorgstandplejen igen om 1 år.

Seniorrådet vil gerne bakke op om omsorgstandplejens planer for at udvide omsorgstandplejen.

Der er forslag til at tale med omsorgstandplejen om hvorvidt tandplejen er gratis for borgere på plejehjem.

Jørn kontakter omsorgstandplejen og får svar på de økonomiske aspekter.

### 6. Kl. 9.45-10.00 Fremtidens ældreliv konference Odense

Minna var på konferencen og synes den var spændende - men der manglede lidt dybde.

Der var en spændende udstilling.

Hjemmeplejen kører nu ud til borgerne og udleverer piller mv.

Maskine til borgere i eget hjem som doserer piller og udleverer dem elektronisk.

Konferencen var mere eller mindre en opsummering af rapporten om den nye ældreliv.

### 7. Kl. 10.00-10.15 Gennemgang af Sundhed og rehabiliteringsudvalgets dagsorden

Minna orienterer om bemærkning fra SRU vedr. budgetnoterne:

- Der er sat penge af til et hus for forebyggelse af ensomhed for mænd, Gedebugkemandens hus på Gladsaxe Møllevvej
- Der skal måske etableres solceller på nogle bygninger i kommunen - man følger dog udviklingen indtil videre og gør ikke noget nu
- Der ansættes en boligkoordinator som skal hjælpe borgere som bliver anvist en bolig for at afhjælpe længerevarende tomme æld reboliger ved fraflytning
- Der afskaffes brugerbetaling på bind og sikre fremadrettet at kommunen stiller det rigtige til rådighed
- Rusmiddelcenteret kommer til at have længere åbent
- Der bliver ansat to medarbejdere på Kildegården som har psykiatriske kompetencer
- Der er sat penge af til rehabiliteringsforløb for borgere med senfølger efter hjernerystelser
- Der er sat penge af til

SRU dagsorden:

Vejledning ved orientering i sager om krænkelse og forråelse.

Forventningsafstemning af hvor meget borgere skal vide ved indflytning - der orienteres mundtligt til borgere hvis der er sager om krænkelse og forråelse. De pårørende skal orienteres. Der kommer en vurdering af hvornår hvem skal orienteres.

Seniorrådet savner information om hvordan man håndterer situationer hvor borgere og pårørende ikke har fremtidsfuldmagter - indtil alle har fremtidsfuldmagter.

Seniorrådet skriver til udvalget og stiller spørgsmål ved hvordan de pårørende får de beskeder de skal have, indtil alle borgere har en fremtidsfuldmagt.

Seniorrådet har sendt følgende til SRU 28. september 2022:

"Kære SRU udvalg

Seniorrådet har drøftet vejledninger om krænkelse og forråelse på seniorrådsmødet d.d. 28. september 2022

Seniorrådet har følgende anbefaling; at der bliver etableret en overgangsordning for pårørende i sager om krænkelse og forråelse, indtil alle på vores plejehjem har fået en fremtidsfuldmagt.

Vi opfordrer SRU til at fremme indgåelse af fremtidsfuldmagter på vores borgere.

Med venlig hilsen

Seniorrådet"

### 8. Kl. 10.15-11.00 Besøg af ældrekonsulent Ea Lykke Elsborg

Hvilke roller og opgaver har Ea som vinkler ind til seniorrådets arbejde?

Ea har kontakt til alle foreninger i kommunen som dækker under § 79 for ældre i kommunen. Foreninger får tilskud fra § 79

Reglerne for klubtilskud er at det skal være et åbent tilbud, fællesskab og aktivitet for 60+'ere.

Aktivitetshuset/ Høje Gladsaxe torv 2H - formanden for klubben hedder Johnny Bjørnsted. Ea sender kontaktoplysninger på formanden til Minna, så hun evt. kan holde foredrag om seniorrådet.

Det foreslås at seniorrådet sender besked ud til de klubber der er i kommunen for at ligge op til at komme og præsentere sig for at synliggøre seniorrådet.

### 9. Kl. 11.00-11.30 Høring af Gladsaxe Handicappolitik v/ Malene Ravn

Malene deltager på mødet.

Seniorrådet skal læse vedhæftede bilag inden mødet og forberede sig på at lave høringssvar til handicappolitikken.

Malene tager referat af seniorrådets drøftelser.

Bilag 9.1 Sagsfremstilling Seniorråd

Bilag 9.2 Udkast til psykiatri- og handicappolitik 2023-2026

Bilag 9.3 Handicappolitik 2019-2022

Bilag 9.4 Seniorrådets høringssvar

10. Drøftelse af diverse

- **Ældreboliger notat fra Jørn**

Jørn har skrevet et par punkter som er sendt videre til Herle Klifoth med henblik på svar inden Jørn skal deltage på beboer - pårørenderåd 5. oktober. Herle Klifoth deltager på seniorrådsmødet 25. oktober 2022 og orienterer seniorrådet om diverse vedr. boliger til ældre i kommunen.

- **Seniorbofællesskaber notat Minna**

Minna, Jørn og Willy er i gang med at undersøge bofællesskab i bygningen ud til Mørkhøjvej.

- **Temadag m. Peter Geisling 11. oktober 2022**

Alle seniorrødder møder op i deres seniorrådsbluser

Minna byder velkommen og præsenterer de andre seniorrødder

Hans Christian har aftale at få en side i 60+ hvor han skriver en artikel om arrangementet og spørge Peter om vi må tage et b illede med ham til Gladsaxebladet.

Peter holder oplæg 1 time og 15 minutter og så er der tid til spørgsmål frem til kl. 13.00

Seniorrådet mødes 10.30 i lokalet.

- **Intern temadag 9. november 2022 - planlægning**

- **Samarbejde m. handicapudvalg fælles temadag i januar**

Planen er at afholde møde i oktober med Handicaprådet for at planlægge temadagen i januar.

11. Gensidige korte meddelelser, som ikke kan udveksles pr. mail v/alle

Jørn deltager i Vestegnstræf 28. oktober 2022

Willy, Minna og Jørn deltager i Glade seniorer 12. oktober 2022 kl. 16.00-17.00

Konference i Odense 16. november 2022 - meld tilbage til Minna

12. Input til presseudvalget

Kommunikation til pressen, hvordan kan Seniorrådet blive mere synligt?

Minna laver oplæg til bagsiden af 60+ inden 12. oktober 2022

13. Follow-up

Møde med brobyggerne - deltager 25. oktober 2022

Kaffemøde m klima og miljøudvalg - 2023

Møde med boblberg - 2023

Møde med øvrige politiske udvalg - 2023

Omsorgstandplejen til borgere i eget hjem

Fremtidsfuldmagt, behandlingsfuldmagt og digital fuldmagt

Møde med borgmesteren - er inviteret til enten 23. november eller 21. december 2022

14. Bordet rundt

Ordstyrer: Hans Christian Kirketerp-Møller

Referent: Olivia Norup Jantzen

Med venlig hilsen

Minna Vadskjær

**Seniorrådets møder:**

18/5, 7/6, 30/8, 28/9, 25/10, 23/11, 21/12

## Bilag 9.1 Sagsfremstilling Seniorråd

### Sagsfremstilling

I forbindelse med den igangværende revision af handicappolitikken får Handicaprådet præsenteret forslag til Psykiatri- og Handicappolitik 2023-2026.

Den gældende handicappolitik har været forelagt relevante politiske og faglige råd og udvalg i foråret 2022. De samlede input fra udvalg og råd blev præsenteret til drøftelse for Handicaprådet i juni måned, og efterfølgende er politikken skrevet grundlæggende om.

Rettesnorene for omskrivningen har bl.a. været, at:

- Det skal være mere tydeligt, hvem politikken henvender sig til
- Sproget i politikken skal være enklere og mere direkte
- Politikken skal være kortere
- Politikken skal være mere konkret

På baggrund af temadrøftelserne blev desuden blevet tilføjet et fokusområde, Uddannelse og arbejde, således at politikken nu tager afsæt i fem fokusområder: Fællesskab, Uddannelse og arbejde, Trivsel, Pårørende og netværk og Det er dit liv.

Forvaltningens forslag til Psykiatri- og Handicappolitik 2023-2026 blev præsenteret for PHU 13.09.2022, hvor det blev besluttet at sende forslaget i høring blandt de samme interessenter som deltog i processen i foråret.

Handicaprådet får derfor forslag til Psykiatri- og Handicappolitik 2023-2026 i høring med henblik på, at Handicaprådet på mødet har mulighed for at afgive høringssvar. Hvis enkeltpersoner eller handicaporganisationerne ønsker det, er der desuden mulighed for at indsende egne høringssvar **senest 10.10.2022**.

Efter høringsperioden får Handicaprådet det endelige forslag til Psykiatri- og Handicappolitik i skriftlig høring i perioden 14.10.2022-28.10.2022. Herefter påbegyndes den politiske godkendelse af politikken.

Freia Flachs fra Social- og Sundhedsforvaltningen og/eller Pernille Præstmose Christiansen fra Børne- og Kulturforvaltningen deltager under punktet.

### **Tids- og procesplan for udarbejdelse af handicappolitikken 2023-2026**

<b>Marts 2022</b> <b><i>Drøftelse i Psykiatri- og Handicapudvalget</i></b>	Psykiatri- og Handicapudvalget drøfter handicappolitikken på mødet 02.03.2022.
<b>Marts og april 2022</b> <b><i>Inddragelse af interessenter</i></b>	Den nuværende handicappolitik 2019-2022 er til kommentering i Handicaprådet, Seniorrådet, Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget, Børne- og Undervisningsudvalget, Borger- og Pårørenderåd og relevante MED-udvalg.

<b>Juni 2022</b>  <b><i>Temadrøftelser om handicappolitikken</i></b>	Handicaprådet og Psykiatri- og Handicapudvalget har temadrøftelser om indholdet i den kommende handicappolitik med udgangspunkt i input fra interessenterne.
<b>Juni og juli 2022</b>  <b><i>Udkast til handicappolitik for 2023-2026</i></b>	Forvaltningen skriver udkast til handicappolitikken for 2023-2026 bl.a. med udgangspunkt i input fra interessenter og konklusioner fra temadrøftelserne.
<b>September og oktober 2022</b>  <b><i>Handicappolitik i høring</i></b>	<p>Psykiatri- og Handicapudvalget får forelagt forslag til handicappolitikken for 2023-2026 med henblik på, at den reviderede politik sendes i høring i Handicaprådet, relevante fagudvalg, MED-udvalg og borger- og pårørenderåd.</p> <p>Handicaprådet får udkast til politik i mundtlig høring 19.09.2022, samt det endelige forslag i skriftlig høring 14.10.2022 – 28.10.2022.</p>
<b>December 2022</b>  <b><i>Endelig politisk godkendelse</i></b>	Det endelige forslag til handicappolitikken for 2023-2026 forelægges for Psykiatri- og Handicapudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet. Såfremt der er indholdsmæssige ændringer af betydning for andre fagudvalg, forelægges det endelige forslag også for de relevante fagudvalg.



Bilag 9.2 Udkast til psykiatri- og handicappolitik 2023-2026

## **Psykiatri- og Handicappolitik 2022-2026**



# Indhold

Forord .....	3
Vi vil komme hinanden ved .....	4
Håb, drømme, mål og mening .....	5
Sammenhæng med Gladsaxestrategien og verdensmålene .....	6
Fællesskaber .....	7
Uddannelse og arbejde .....	8
Trivsel.....	9
Pårørende og netværk.....	10
Det er <i>dit</i> liv .....	11



# Forord

xxx

## Vi vil komme hinanden ved

Gladsaxe Kommunes Psykiatri- og Handicappolitik er henvendt til dig, der har en funktionsnedsættelse, eller som oplever psykisk sårbarhed. Politikken henvender sig også til dine pårørende og dit netværk.

Politikken tager udgangspunkt i FN's Handicapkonvention, der omfatter "personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre."

Det betyder, at dit behov kan handle om alt fra tilgængelighed og hjælpemidler til omfattende støtte og pleje. Det kan være midlertidigt eller livslangt. Og det kan være medfødt eller erhvervet, så du pludselig skal lære at fungere i en helt ny livssituation.

I Gladsaxe mener vi, at alle skal have mulighed for at leve et selvstændigt, sundt og ansvarligt liv til glæde for den enkelte og til gavn for samfundet. Du kan have behov for, at kommunen eller andre hjælper med at fjerne eller udligne nogle af de forhindringer, du kan møde og som kan gøre det svært at deltage fuldt og helt i hverdags- og samfundslivet. Du skal opleve at være en værdsat medborger i Gladsaxe, og at

have mulighed for at bruge byens faciliteter og fælleskaber.



# Håb, drømme, mål og mening

Alle mennesker har håb og drømme for deres daglige liv og for livet i det hele taget. Derfor skal du opleve, at vi tager afsæt i dine håb, drømme og ressourcer, når vi sætter indsatser og støtte i værk for dig. Du skal mødes med fleksible løsninger, så du kan leve dit liv så frit og selvstændigt som muligt.

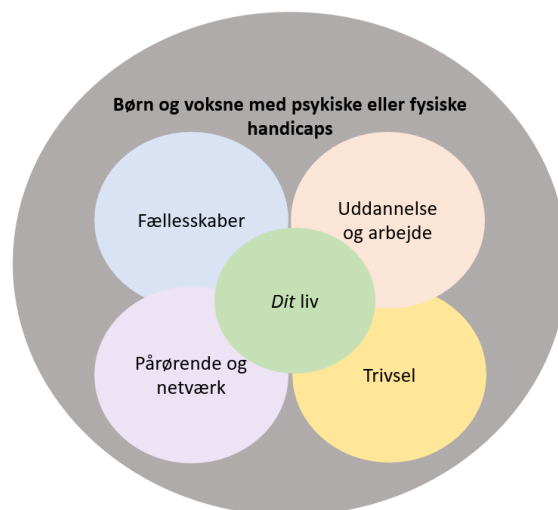
Psykiatri- og Handicappolitikken dækker et område, der er fyldt med komplekse behov og etiske dilemmaer. Det kan være svært at være afhængig af andres hjælp og støtte for at kunne fungere i sin hverdag. Og det kan være svært at være pårørende til en person, der har det psykisk dårligt, eller som har behov for omfattende hjælp og støtte gennem hele livet. Det er derfor vigtigt at vores dialog og samarbejde er båret af lydhørhed, empati og gensidig respekt.

## Udvikling i fællesskab

Vi ønsker at være i god og løbende dialog med de samarbejdspartnere, der har betydning for dit hverdagsliv og dine muligheder for at bruge byen og dens fællesskaber. Vi er fx optaget af fysisk tilgængelighed og samarbejde med det civile samfund.

Politikken skal ikke læses som en beskrivelse af virkeligheden, som den ser ud i dag, men som

den virkelighed vi arbejder hen imod i Gladsaxe.



## Sammenhæng med Glad- saxestrategien og verdens- målene



## Fællesskaber

Alle mennesker har behov for at indgå i fællesskaber. Fællesskabet giver indhold i livet og i fællesskabet har du mulighed for at opleve, at du betyder noget for andre. I Gladsaxe ønsker vi at tilbyde adgang til fællesskaber på tværs af alder, baggrund og funktionsniveau. Det gælder i hverdagslivet, skole- og dagtilbud, arbejdslivet og fritidslivet.

Som barn og ung skal du have mulighed for at indgå i de almene fællesskaber i skoler og dagtilbud i så høj grad som muligt. Det stiller krav til bl.a. plads, støtte, forståelse og rummelighed, så alle kan indgå, trives og føle sig velkomne i fællesskabet. For dig der har mere specialiserede behov, findes der individuelt tilpassede tilbud og fællesskaber.

Uddannelse og arbejde giver adgang til arbejdsfællesskaber, kollegaskaber, faglige fællesskaber og meget mere. Her skal du møde fleksibilitet og rummelighed.

Fritid og fællesskaber har også betydning for os som mennesker. Nogle har behov for, at der bygges bro ind i de etablerede fællesskaber. Derfor støtter vi op om, at det skal være muligt at rumme mennesker med forskellige behov i foreningslivet.

Deltagelse i fællesskaber kræver også fokus på tilgængelighed for alle. Tilgængelighed er mange ting og rummer både den fysiske, digitale, mentale og kulturelle tilgængelighed. Det handler fx om adgang med kørestol, eller at blive mødt og føle sig velkommen i de grupper og aktiviteter, der tilbydes.

Vi arbejder blandt andet for:

- At I som familie oplever, at jeres barn har adgang til flere former for fællesskaber i skole, dagtilbud og fritid.
- At du selvstændigt kan deltage i de fællesskaber, du har lyst til
- At støtte venskaber gennem samvær på tværs af tilbuddene, fx fælles hygge og en sodavand fredag efter arbejdstid

## Uddannelse og arbejde

Uddannelse og arbejde er vigtige elementer i et meningsfuldt og aktivt liv. Arbejde giver adgang til kollegaskab og arbejdsfællesskaber, og det giver mulighed for at bidrage til samfundet. Det bidrager til livskvalitet og trivsel. Vi har brug for alle menneskers forskellige ressourcer, og et bredt og mangfoldigt arbejdsmarked er til glæde og gavn for alle. Arbejdsliv kan se meget forskellige ud, og kan være på meget forskellige vilkår.

Du kan få hjælp og støtte til at finde vej ind på arbejdsmarkedet og fastholde et arbejde gennem en række forskellige ordninger. Det kan fx handle om hjælpemidler eller indretning af arbejdspladsen, om arbejdstid, om tydelige og afgrænsede opgaver, en mentor på jobbet eller anden, løbende støtte. Nøgleord her er fleksibilitet, kreativitet og rummelighed.

For mange mennesker har det stor betydning at have en arbejdsidentitet. Det kan være i etablerede private eller offentlige virksomheder, men også i beskyttede værksteder. Vi vil derfor blive endnu bedre til at informere og støtte private virksomheder til at ansætte personer med handicap eller behov for særlige vilkår. Vi vil også arbejde på at etablere forskelligartede/varierede jobs i kommunen med fleksible rammer og vilkår.

Vi arbejder blandt andet for:

- At I som familie oplever, at jeres barn trives i skolen og modtager den nødvendige støtte.
- At du kan bevare dit job eller søge nye udfordringer gennem den rigtige støtte, indretning af arbejdspladsen, nedsat tid og lignende.
- At skabe samarbejde med forskellige arbejdspladser om konkrete opgaver. Fx hjælper vi fast Københavns Zoo med at holde haven pæn. Og vi samarbejder om frivillige jobs i lokale forretninger.

## Sundhed og Trivsel

Alle mennesker skal have mulighed for at skabe sig et sundt liv – både mentalt og fysisk. Et sundt liv, er et liv, hvor du trives i din hverdag.

Mental sundhed er afgørende for vores trivsel, og derfor har vi særligt fokus på at bidrage til at bryde isolation og ensomhed. Relationer og fællesskaber giver dig livsindhold og livskvalitet – mening, samhørighed og selvtillid. Måske har du behov for bedre eller mere information, motivation og støtte for at møde op og deltage i de fællesskaber der findes. Vi vil gerne støtte dig i de første svære skridt ind i de fællesskaber, du ønsker at indgå i.

Psykisk sårbarhed kan være længevarende og stærkt indgribende i din livskvalitet. Recovery – processen med at komme sig, tilpasse sig en ny situation og finde eller genfinde mening i livet – er din proces. Men vi ønsker at støtte dig og gå med dig, også når rejsen mod recovery er lang, snørklet eller svingende.

Personer med handicaps eller psykisk sårbarhed er i gennemsnit mere udsat for kroniske sygdomme og mistrivsel end andre mennesker. Vi vil have fokus på sundhed og trivsel i alt hvad vi gør, bl.a. ved at tilpasse og tilrettelægge sundhedstilbud, så de også målrettes personer med særlige behov.

Vi arbejder blandt andet for:

- At børn og familier har god adgang til forebyggende hjælp, tæt på hverdagen, når barnet i kortere eller længere perioder ikke oplever at være i trivsel.
- At støtte dig i at se på dig selv med nye øjne – at se ressourcer frem for begrænsninger. Fx som *peer* eller (med)underviser i netop det, du er god til.
- At skabe rammer for at du og dit netværk kan lave ting sammen med andre, for eksempel følges til fitness.
- At indgå partnerskab om bevægelse med udgangspunkt i de smukke omgivelser omkring Bagsværd Sø.

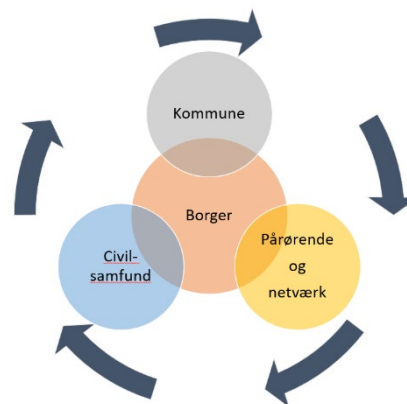
## Pårørende og netværk

Alle mennesker, børn som voksne, har behov for at opleve sammenhæng og samarbejde på forskellige tidspunkter i livet. I de tilfælde kan der være behov for at involvere dine pårørende og dit netværk, så der skabes sammenhæng til din hverdag. Det er dig, der bestemmer hvem du betragter som pårørende, og i hvilken grad de skal involveres.

Samarbejdet tager afsæt i din samlede livssituation og kan derfor involvere din nære familie og netværk, øvrige pårørende og forskellige relevante relevante fagpersoner. Samarbejdet kan også involvere fagpersoner udenfor kommunen, fx i forhold til sundhed, uddannelse eller det civile samfund.

Samarbejde kan være særligt vigtigt i forbindelse med betydningsfulde livsovergange fx;

- Livsbegivenheder som følge af sygdom eller ulykker
- Overgang fra barn til voksen
- Overgang fra voksen til ældre
- Overgang fra rask og uden støttebehov til en ny situation med behov for fx genoptræning, hjælpemidler eller praktisk eller pædagogisk støtte.



Vi arbejder blandt andet for:

- At tilbyde dig og din familie sammenhængende og fleksible forløb - også når det er på tværs af forvaltninger.
- At I som familie oplever et tæt samarbejde med aktiv inddragelse af jer og jeres barn.
- At give dig den rette vejledning til at håndtere vigtige livsovergange.
- At invitere pårørende ind i vores hverdag. For eksempel er du som pårørende velkommen til at besøge os, evt. spise med, se stederne og møde det netværk, som vi der bruger husene har etableret med hinanden.
- At arrangere fælles sammenkomster, hvor vi fx mødes om temaer eller højtider. Her er der tid til at snakke med andre og lære andre pårørende at kende – også på tværs af tilbud.

## Det er *dit* liv

Alle mennesker har ret til selv at bestemme i deres eget liv. Du ved bedst, hvad der er det rigtige for lige netop dig. For nogen vil det falde let og naturligt at mærke og at kommunikere, hvad der er det rette, mens andre har brug for hjælp og støtte til det. Hvis du har svært ved at



overskue konsekvenserne af de valg, du træffer, skal du støttes i dine beslutninger, når der fx sættes indsatser i værk. Vi tager altid udgangspunkt i dine håb, drømme, ønsker og mål, når vi tilrettelægger indsatser og forløb.

At kunne leve så selvstændigt som muligt handler også om, hvad du selv er i stand til, og kan blive i stand til at håndtere. For nogen mennesker vil det handle om fysisk tilgængelighed eller konkrete redskaber, mens andre har brug for støtte og vejledning eller praktisk hjælp.

Det kan fx være gode teknologiske løsninger, der giver mening og hjælper dig til øget frihed.

Et selvstændigt liv handler også om at have mulighed for at leve sit liv og udvikle sig hele livet igennem. Derfor støtter vi dig i at bevare de ting, du kan, og planlægger sammen med dig,

Vi arbejder blandt andet for:

- At barnets stemme sætter tydelig retning for de beslutninger, der tages omkring barnets liv og hverdag.
- At du skal opleve, at vi er sparringspartnere, men ikke eksperter på dit liv, dine håb og dine drømme – det er kun du.
- At du bliver støttet i at omsætte dine ønsker og håb til konkrete mål og delmål.
- At du med træning og støtte selv kan håndtere så meget som muligt i din hverdag.
- At drive tilbud *sammen med* borgerne i stedet for *for* borgerne. For eksempel drives det lille museum om Lillemosegård på Kellersvej sammen med frivillige fra Kellersvejs tilbud, der kan fortælle om stedet dengang og nu. Og i Samværs- og Aktivitetshuset Carlshuse har du som bruger huset mulighed for fx at være med til at planlægge og drive aktiviteter.

hvordan vi kan hjælpe dig med at udvikle dig indenfor de områder, du synes er vigtigt.



## Bilag 9.3 Handicappolitik 2019-2022



gladsaxe.dk

GLADSAXE



2019-2022

# Handicappolitik





## Forord

Målgruppen for Gladsaxes handicappolitik er meget bred. Hvor tilgængelighed og fysiske rammer er afgørende for nogen, har andre behov for støtte og træning gennem hele livet. Det kan være støtte til at forebygge funktionstab, vedligeholde evner eller til at udvikle nye kompetencer – altid med borgernes egne mål og ønsker i centrum.

Det er handicappolitikens vision, at 'Gladsaxe Kommune skaber rammer for, at børn, unge og voksne med handicap kan deltage fuldt og helt i samfundslivet på egne vilkår'. Det er kombinationen mellem en persons funktionsnedsættelse og omgivelserne, der skaber hindringer for borgere med handicap. Derfor går kommunens handicapindsats ud på at ændre rammerne i Gladsaxe Kommune – både de fysiske rammer og de forventninger, vi møder hinanden med. Vi har i disse år fokus på både de fysiske rammer og på vores faglige praksis. Vi arbejder på at finde og udvikle de metoder, der allerbedst bidrager til, at børn, unge og voksne med funktionsnedsættelser kan udvikle og bruge egne ressourcer, tage ansvar og opnå et så selvstændigt og meningsfyldt liv som muligt. Og vi arbejder med de fysiske rammer i det store byggeprojekt Boliv på Kellersvej, hvor de første nye, moderne boliger og faciliteter – blandt andet multisal, fitnesscenter og café – står klar fra 2019.

For de fleste mennesker udgør familie og netværk en vigtig ressource. Det gælder også for borgere med handicap. Forudsætningen for, at pårørende kan være en sådan ressource er, at vi i kommunen har øje for, at det er hele familien, der påvirkes, når et familiemedlem fødes med eller rammes af et handicap. I handicappolitikken understreges det derfor, at kommunen skal være opmærksom på pårørendes behov for rådgivning og støtte. Gladsaxe Kommunes Handicappolitik 2019-2022 er opdateret fra Handicappolitik 2013-2018 i god dialog med Gladsaxe Kommunes Handicapråd.

For at sikre, at handicappolitikken holdes aktuel og meningsfuld, evalueres og opdateres den hvert fjerde år efter tiltrædelse af nyt Byråd.

Venlig hilsen

Trine Græse  
Borgmester



# Indledning

Formålet med Gladsaxe Kommunes handicappolitik er, i overensstemmelse med FN's Handicapkonvention, at skabe en fælles og overordnet ramme for kommunens tilbud til handicappede børn, unge og voksne med udgangspunkt i den enkelte borgers behov og formåen.

Handicappolitikken fastlægger målene for Gladsaxe Kommunes indsats og tilbud på området, og skal fungere som et redskab til og en ledetråd for både politikere, de kommunale forvaltninger samt borgere i kommunen i forhold til at løse de særlige problemer, der opstår for mennesker med handicap.

Gladsaxe Kommunes handicappolitik beskriver indledningsvis den vision, der helt overordnet er retningsgivende for kommunens indsats. Derefter formuleres fem værdier, som har afgørende betydning i forhold til at leve op til den formulerede vision. På baggrund af visionen og de fem værdier er der formuleret mere konkrete målsætninger, som Gladsaxe Kommune i kraft af denne politik forpligter sig til at leve op til.

Handicappolitikkens vision, værdier og målsætninger skal understøttes af initativer, planer og politikker på de forskellige politiske udvalgs sektorområder.

# Vision

**Vision for Gladsaxe Kommunes handicappolitik**  
Gladsaxe Kommune skaber rammer for at børn, unge og voksne med handicap kan deltage fuldt og helt i samfundslivet på egne vilkår.

Alle borgere i Gladsaxe Kommune skal således have de samme muligheder for at bidrage til og deltage i samfundslivet, og ligesom alle andre mennesker har nogle ressourcer hos dem selv eller i deres netværk, er kommunens udgangspunkt, at også borgere med handicap har ressourcer og netværk, de kan benytte for at kunne deltage i samfundslivet.

For at leve op til visionen skal Gladsaxe Kommune skabe gode og udviklende rammer for borgere med handicap. De rammer skal gøre det muligt for den enkelte at udnytte egne ressourcer, tage ansvar for eget liv og leve med en så høj grad af selvbestemmelse som muligt.

For at virkeliggøre visionen skal Gladsaxe Kommune aktivt og bredt formidle handicappolitikken, herunder søge at sikre forståelse hos kommunens borgere for handicappedes vilkår.

Gladsaxe Kommune og dens ansatte skal i mødet med borgerne skabe synlighed omkring handicappolitikken. Et møde der, i et større perspektiv, skal medvirke til at skabe en generel forståelse for handicappedes vilkår i samfundet.







## Begrebsafklaring

Begrebet 'handicap' er centralt i handicappolitikken. Det svarer til det engelske 'disability', som anvendes internationalt af blandt andet FN og bruges synonymt med betegnelsen 'nedsat funktionsevne' i blandt andet Lov om social service.

FN vedtog en international handicapkonvention 13. december 2006, som Danmark ratificerede 23. august 2009. I handicapkonventionen defineres målgruppen for konventionen med følgende ord:

*'Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.'*

Definitionen understreger, at mulighederne for, at personer med handicap kan leve på lige fod med andre, er afhængig af omgivelserne. Derfor er fokus i denne handicappolitik omgivelsernes samspil med den enkelte.

Gladsaxe Kommunes handicappolitik handler derfor ikke kun om, hvordan den enkelte kan få hjælp til at leve med sit handicap i form af for eksempel kronisk sygdom, nedsatte kognitive evner eller bevæge- og sansehandicap. Handicappolitikken skal også handle om, hvordan vi bør indrette samfundet, så personer med handicap kan deltage på lige fod med andre.

Det handler med andre ord om betingelserne for inklusion, som forudsætter, at samfundet og andre borgere tager imod og er åbne over for personer med handicap – for eksempel på arbejdsmarkedet og i politiske og kulturelle foreninger.

Fælles for den måde, Gladsaxe Kommune arbejder med personer med handicap, er det habiliterende og rehabiliterende perspektiv. Rehabilitering er *'en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem en borger, pårørende og fagfolk. Formålet er, at borgeren, som har eller er i risiko for at få betydelige begrænsninger i sin fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne, opnår et selvstændigt og meningsfuldt liv. Rehabilitering baseres på borgerens hele livssituation og beslutninger og består af en koordineret, sammenhængende og vidensbaseret indsats'* (Hvidbog om rehabilitering, MarselisborgCentret 2004).

Hvor rehabilitering ikke giver mening, eller hvor rehabilitering er sket, arbejdes der ud fra et habiliterende princip med fokus på at vedligeholde borgerens funktionsevner, så borgeren kan opnå et så selvstændigt og meningsfuldt liv som muligt.



# Værdier og målsætninger

Visionen for Gladsaxe Kommunes handicappolitik er understøttet af fem værdier. Værdierne konkretiserer, hvordan kommunen vil leve op til visionen. Værdierne er fælles pejlemærker, som alle ledere og medarbejdere i Gladsaxe Kommune skal arbejde ud fra.

Værdierne tager ligesom visionen udgangspunkt i, at borgeren skal kunne deltage i samfundslivet på egne vilkår. Dette kræver, at kommunen giver tilbud om den rette hjælp til det, som den enkelte borger ikke kan, og at hjælpen udgør den nødvendige og tilstrækkelige støtte til borgeren til at overkomme sit handicap med brug af egne ressourcer.

## **Familien og det øvrige netværk er en vigtig del af det enkelte menneskes samlede ressourcer**

Gladsaxe Kommune lægger vægt på, at det er godt for mennesker at deltage i sociale sammenhænge – såvel i arbejdslivet som i fritiden og i familielivet. Derfor sættes der fokus på at fastholde, genskabe og udvikle netværket omkring den enkelte.

Et handicap påvirker ikke alene det enkelte menneske, men vil også ofte påvirke familie og netværk. Derfor tilbyder Gladsaxe Kommune mulighed for rådgivning og støtte til familie og netværk til børn, unge og voksne med handicap.

Familie og netværk er en væsentlig ressource for det enkelte menneske, som det er vigtigt at gøre brug af. Derfor er familien og netværket omkring den enkelte vigtige samarbejdspartnere for kommunen, og de inddrages i det omfang, den voksne borger ønsker det. Familien kan inddrages blandet andet i forhold til at afdække behovet for hjælp og til at finde det rigtige tilbud. I forhold til børn og unge under 18 år er familien en uundværlig samarbejdspartner

Gladsaxe Kommune lægger vægt på værdien af familie og netværk. Derfor udvikles der lokale løsninger på de problemer som børn, unge og voksne med handicap oplever. Kun i de tilfælde, hvor det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at oprette tilbud i nærmiljøet, tilbyder kommunen alternative løsninger.

## **Mål**

- For at styrke netværket omkring den enkelte tilbyder Gladsaxe Kommune som udgangspunkt lokale løsninger for børn, unge og voksne med handicap.







### **Alle børn, unge og voksne har ressourcer og skal have mulighed for at udvikle sig og lære gennem hele livet**

Gladsaxe Kommune tager udgangspunkt i, at alle mennesker – børn, unge og voksne – har ressourcer, og at målet med enhver form for hjælp er, at disse ressourcer skal anvendes til gavn for den enkelte selv og for familie og samfund.

Alle mennesker kan udvikle sig og lære. Gladsaxe Kommune støtter den enkeltes udviklingsproces og læring og tilbyder muligheder for, at alle gennem hele livet kan fortsætte med at lære og udvikle sig med udgangspunkt i de ressourcer, den enkelte har. Derfor tilpasser Gladsaxe Kommune kommunikationen med brugerne, eventuelt ved brug af tolk.

For at mennesker med handicap skal have mulighed for at udvikle sig og lære, skal det offentlige rum være tilgængeligt, herunder offentlige transportmidler, skoler, daginstitutioner, offentlige arbejdspladser, hjemmesider, kulturelle tilbud og idrætsfaciliteter.

#### **Mål**

- Gladsaxe Kommune skaber gode rammer for læring, uddannelse, beskæftigelse og kompetenceudvikling for personer med handicap.
- Gladsaxe Kommune fremmer tilgængeligheden.

### **Børn, unge og voksne har forskellige ønsker og behov**

Gladsaxe Kommune tager udgangspunkt i, at alle mennesker – børn, unge og voksne – har forskellige ønsker og behov, og at vi hver især ved, hvad der er bedst i forhold til vores eget liv. Derfor ydes en individuel tilrettelagt indsats over for børn, unge og voksne med handicap.

Tilbud og støtte skal i videst muligt omfang indrettes efter den enkeltes ressourcer og behov og med respekt for den enkeltes ret til selvbestemmelse.

Om muligt skal der være en bred vifte af valgmuligheder, så den enkelte kan følge sine ønsker og behov, og således også har mulighed for at deltage i aktiviteter, der ikke er særligt målrettede til mennesker med handicap.

#### **Mål**

- Gladsaxe Kommune yder individuel hjælp og støtte til børn, unge og voksne med handicap.



### Hjælp og støtte skal være koordineret og af høj faglig kvalitet

Gladsaxe Kommune sikrer, at børn, unge og voksne med handicap oplever, at der er sammenhæng mellem de forskellige tilbud, den enkelte modtager. Det betyder, at den enkelte voksne eller familie oplever en smidig og koordineret indsats.

Både ledere og medarbejdere i Gladsaxe Kommunes tilbud til børn, unge og voksne med handicap yder en indsats af høj faglig kvalitet. Derfor er der fokus på kompetenceudvikling og kvalitetsudvikling af tilbudene. Også derfor indgår Gladsaxe Kommune i samarbejde med andre kommuner om udviklingen på handicapområdet.

### Mål

- Gladsaxe Kommune sikrer, at kommunens indsats er helhedsorienteret, smidig og koordineret, og at den enkelte voksne og familie oplever det som sådan.
- Gladsaxe Kommune yder hjælp og støtte af høj faglig kvalitet til børn, unge og voksne med handicap.

### Et rehabiliterende og habiliterende perspektiv over for mennesker med handicap skal hjælpe den enkelte til at leve så selvstændigt liv som muligt

Gladsaxe Kommune møder børn, unge og voksne med handicap med en forståelse for den enkeltes liv og handlemuligheder. Det betyder, at kommunens medarbejdere arbejder ud fra en rehabiliterende og habiliterende tankegang, som skal sikre, at den enkelte oplever at blive inddraget i en målrettet indsats. Denne indsats tilrettelægges med henblik på at give det enkelte menneske med handicap mulighed for at kunne leve så godt som muligt.

For at opnå de bedste resultater anvender Gladsaxe Kommunes personale altid den nyeste forskning, og tager udgangspunkt i en meningsfuld og sammenhængende proces. Det betyder blandt andet, at det enkelte menneske – barn, ung eller voksen – oplever at være omdrejningspunkt for hele indsatsen, og altid er med til at definere mål og behov.

### Mål

- Gladsaxe Kommune lægger vægt på et rehabiliterende og habiliterende perspektiv over for børn, unge og voksne med handicap, så den enkelte kan leve et så selvstændigt og aktivt liv som muligt.







## Rammen

Gladsaxe Kommunes handicappolitik tager udgangspunkt i principperne om compensation, sektoransvarlighed, solidaritet og ligebehandling samt FN's 'Standardregler om lige muligheder for handicappede'. Politikken følger ligeledes principperne i FN's handicapkonvention om retten til selvbestemmelse, forbud mod diskrimination samt accept af handicap som en del af menneskelig mangfoldighed.

Handicappolitikken skal ses i sammenhæng med Gladsaxestrategien og med kommunens andre politikker – herunder børne- og skolepolitikken, kultur-, fritids- og idrætspolitikken, sundhedspolitikken og værdighedspolitikken samt kvalitetsstandarder og ydelsesbeskrivelser.

Handicappolitikkens områder breder sig over mange forskellige lovgivningsområder. Tilbuddene til borgere med behov for omfattende støtte ligger inden for Lov om social service, Folkeskoleloven, Lov om specialundervisning for voksne, Lov om ungdomsuddannelse til unge med særlige behov samt Lov til støtte til handicappede i erhverv, mens tiltag, der har betydning for handicappede med behov for mindre omfattende støtte, i praksis ligger inden for stort set alle tænkelige lovområder med betydning for den kommunale sektor.

### Målgruppen

Handicappolitikken omfatter personer med handicap, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller

sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Definitionen betyder, at handicappolitikken har en meget bred målgruppe, hvis behov er meget forskelligartede. Nogle har behov for meget omfattende støtte, mens andre primært har behov for, at rammebetingelserne (eksempelvis tilgængelighed) er i orden.

### Opfølgning

Gladsaxe Kommunes handicappolitik revideres hvert fjerde år i forbindelse med tiltrædelse af et nyt byråd, eller hvis det i perioden skønnes hensigtsmæssigt, for eksempel i forbindelse med lovændringer. Ønsker om revision af handicappolitikken inden for en byrådsperiode kan ske på initiativ fra Byrådet, Byrådets stående udvalg eller Handicaprådet.

Brugertilfredshedsundersøgelserne på Gladsaxe Kommunes sociale tilbud til voksne med handicap skal tage udgangspunkt i handicappolitikkens værdier, målsætninger og konkrete initiativer. Undersøgelserne tilpasses målgruppen. Handicappolitikken vil derudover løbende indgå i Gladsaxe Kommunes tilfredshedsundersøgelser, hvor det er relevant.

### Processen

Gladsaxe Kommunes handicappolitik er godkendt efter høring i Handicaprådet.



Du kan også læse Gladsaxe  
Kommunes handicappolitik på  
[gladsaxe.dk/handicappolitik](http://gladsaxe.dk/handicappolitik)



Gladsaxe Kommune  
Rådhus Allé 7  
2860 Søborg

[gladsaxe.dk](http://gladsaxe.dk)  
Telefon: 39 57 50 00  
Mail: [kommunen@gladsaxe.dk](mailto:kommunen@gladsaxe.dk)

Handicaprådet  
[gladsaxe.dk/handicapråd](http://gladsaxe.dk/handicapråd)  
Mail: [handicaprådet@gladsaxe.dk](mailto:handicaprådet@gladsaxe.dk)



Gladsaxe Kommune arbejder for bæredygtig vækst og velfærd. Handicappolitikken følger Gladsaxe-strategiens mål om sundhed og trivsel hele livet, børn og unge former fremtiden og lige muligheder for at lykkes. De kobler sig til FN's verdensmål om sundhed, kvalitetsuddannelse samt partnerskaber for handling.

**Gladsaxe Kommune**

Rådhus Alle 7, 2860 Søborg

Mail: [olnoja@gladsaxe.dk](mailto:olnoja@gladsaxe.dk)**Bilag 9.4 Seniorrådets høringssvar**

Seniorrådet/ 28. september 2022

Gladsaxe Kommune

**Høringssvar til udkast ny psykiatri- og handicappolitik**

Seniorrådet har på møde den 28.9.2022 drøftet udkast til psykiatri- og handicappolitik 2023-2026 og har følgende bemærkninger til det fremsendte udkast:

**Generelt**

- Seniorrådet bemærker, at politikken er grundlæggende omskrevet i forhold til den tidligere politik og politikken er overordnet bedre end tidligere.

**Håb, drømme, mål og mening**

- Seniorrådet bemærker, at det er fint, at det fremgår af politikken, at den ikke skal læses som en beskrivelse af virkeligheden, som den ser ud i dag, men som den virkelighed vi arbejder hen imod i Gladsaxe.

**Fællesskaber**

- Det foreslås, at eksemplet med sodavand efter arbejdstid i boksen udgår, da det ellers kan virke ekskluderende for borgere, som ikke er på arbejdsmarkedet.

**Uddannelse og arbejde**

- Seniorrådet noterer sig, at tidligere input til handicappolitikken om med ønske om konkretisering af politikken er blevet indarbejdet i eksemplerne.
- Det foreslås dog, at eksemplet med Københavns Zoo udbygges med 3-4 yderligere eksempler på lokale virksomheds-samarbejdspartnere og undlade nærmere beskrivelser af selve jobbet. alternativt bør det undlades at nævne konkrete virksomheder ved navn i politikken.

**Sundhed og trivsel**

- Fagudtryk som peer bør udelades
- Forslag om at eksemplet med følgeskab til fitness ændres til følgeskab til aktiviteter, så det dækker bredere.

**Pårørende og netværk**

- Vedr. punkt fire i boksen: Det er godt med fokus på mulighederne for, at pårørende kan blive inddraget/ bidrage, men det må ikke være en forventning/ krav at pårørende løser praktiske opgaver, da pårørende ikke nødvendigvis har ressourcer til dette pga. eget arbejdsliv.



- Det foreslås, at temaet udbygges med, at kommunen også vil arbejde for at implementere teknologiske/ digitale løsninger, som kan understøtte borgernes selvhjulpenhed og understøtte den bedst mulige brug af medarbejdernes ressourcer.

Næstformand

Formand

---